

[Edele Kruchow.]

Vi går som sagt gerne i gang med et udvalgsarbejde om dette forslag. Vi har også iagttaget den tidsfrist, der synes at være overskredet, men vi vil altså gerne prøve et hurtigt udvalgsarbejde. Vi vil også meget gerne på et senere tidspunkt gå ind i en dybdegravning af nogle af de principper, som såvel undervisningsministeren som andre her har været inde på, men i øjeblikket er det altså kun dette lovforslag, det drejer sig om.

Gerda Møller (KF):

I adskillige år har det konservative folkeparti forsøgt at vinde tilslutning her i folketinget til en ændring af uddannelsesstøtten, således at vægten i højere grad kom til at hvile på lån fremfor på stipendier. Da vi umiddelbart efter venstre regeringens tiltræden i fjor så den nye regerings tanker, fik vi et begrundet håb om et sporskifte på dette område, men vi ved jo alle sammen, at sådan kom det ikke til at gå, først og fremmest fordi venstre regeringen indgik et forlig med socialdemokratiet, kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne. Derved blev omlægningen af studiestøttens principper fra stipendier til lån hindret, og de besparelser, man kunne have opnået på det område, trods det at man daglig hørte eksempler på misbrug, fik vi altså ikke — misbrugene var væsentligst vedrørende elevstøtten til 3. real og 10. klasse.

Nu skal vi altså til det igen. Allerede da venstre regeringen fremsatte sit forslag i fjor — og det var jo så godt som enslydende med det forslag, vi nu behandler i dag — gav det konservative folkeparti udtryk for, at det var et forslag i den rigtige retning. Men vi gav samtidig udtryk for vor egen principielle holdning, hvordan vi ønskede studiestøtten ændret, nemlig en kraftig nedskæring af beløbene til 10. klasserne og 3. real, og i de tilfælde, hvor uddannelsesstøtten skulle udbetales til disse, skulle den udbetales til forældrene og ikke til børnene. Hvad dette sidste angår, er vi tilfredse med, at vi har fået efterkommet det ønske.

Vi tilkendegav også, at vi ønsker stopprøver indført i alle videregående uddannelser og studiestøtten til de studerende opbygget således, at stipendiestøtten kun skal gives før denne stopprøve, som vi mener skal ligge

efter senest 1 års studieforbud. Med en sådan ordning mener vi, at de studerende vil få en risikofri start på uddannelsen, og derfor nærer vi ingen betænkeligheder ved at foreslå den resterende del af studietiden finansieret udelukkende via lån, for den sags skyld både rentebærende og rentefrie lån.

Men vi kom altså ikke igennem med disse tanker, og vi kom heller ikke igennem med venstre regeringens egne forslag i sidste folketingsamling, fordi venstre regeringen havde bundet sig. Trods gentagne forsøg både i folketingsalen og i undervisningsudvalget, blev vi hver gang afvist.

Derimod lykkedes det at komme igennem med ændringer i forbindelse med septemberforliget. Det er det, der giver sig udslag i det forslag, vi behandler i dag. Dette forlig vedstår vi os på alle områder, altså også på dette, selv om det ikke er enslydende med vor principielle holdning til denne sag. Men ved ethvert forlig er det jo nødvendigt, at man bøjer sig; det sander også vi.

Som sagt finder vi dette forlig et skridt i den absolut rigtige retning, men på den anden side vil jeg gerne sige fra denne talerstol, at det betyder ikke, at vi har opgivet at få vore principielle standpunkter igennem folketinget på et senere tidspunkt. Jeg kan sige som fru Edele Kruchow, at vi gerne vil arbejde sammen med andre partier for at få en ny uddannelsesstøttelov.

Vi mener fortsat, det vil være rigtigt at beskære den store stipendiestøtte, som efter dette forslag får lov til at fortsætte. Vi ønsker stadig på længere sigt at få erstattet denne stipendiestøtte med en ordning, der i højere grad bygger på lån, så uddannelsen ikke alene bliver en investering for samfundets skyld, men også for den enkelte uddannelsessøgende.

Jeg har lige en bemærkning til undervisningsministeren. Jeg forstår ikke, at man ikke kan gennemføre ordningen allerede fra i år. Alt må da ligge klappet og klart efter den tidligere undervisningsminister, som jo netop har siddet og arbejdet med det i den hensigt at få det gennemført.

Til sidst med hensyn til de nye tanker, som undervisningsministeren har. Nu skal vi jo ikke diskutere dem i enkeltheder her, men jeg kan alligevel ikke tilbageholde denne bemærkning: med tanken om tilbagebetaling efter indtægt, når man er færdig